

MIEKO KANAI

Lichte duizeligheid

Vertaald uit het Japans door Maria Smolders

Nijgh & Van Ditmar
Amsterdam

Water uit de kraan

De reden waarom ze gekozen hadden voor de flat met ruime balkons aan de zuid- en de oostkant en een grote woonkeuken op het zuidoosten was niet dat Natsumi zo dol was op koken, laat staan dat ze wilde pronken met haar kookkunsten, maar omdat hij leek op de foto's in glossy damesbladen van interieurs die ze bewonderde, met zo'n open keuken met ontbijtbar, helemaal in, of trendy, of hoe je het ook noemen wilde, en heel praktisch, maar in de eerste plaats omdat je er niet zoals in het geval van hun vorige, niet meer zo nieuwe 2LDK-appartement* bij het openen van de voordeur meteen in de keuken stond, zodat je aan je rechterhand het aanrecht en het gasfornuis en de koelkast in volle glorie kon aanschouwen, een reden voor haar moeder, die nog nooit in een appartementencomplex of een flat had gewoond, om keer op keer te benadrukken dat ze het zo armoedig vond als je achter de voordeur meteen in de keuken stond, volgens haar moest het aanrecht er dan altijd uitzien om door een ringetje te halen, anders leek het nog armoediger, het was haar

gewoonte om daar bij elk bezoek een opmerking over te maken; ook al hadden ze nóg zo'n lage hypotheek, ze vond het toch beter voor een huisvrouw om een aparte keuken te hebben omdat je er elke dag gebruik van maakt, dus dat was gewoon prettiger, zei ze elke keer als ze langskwam en ze het aanrecht en het gasstel zag waarvan je moeilijk kon beweren dat ze perfect schoongehouden waren, terwijl je in deze nieuwe flat bij het openen van de voordeur in elk geval niet meteen in de keuken met de ontbijtbar stond, nee, hier had je, al was het krap, een gangetje, en een witgeschilderde deur met glazen panelen die een soort afscheiding vormde tussen de gang en de woonkamer, zodat een bezoeker niet onverwachts werd geconfronteerd met de door de hele keuken verspreide chaotische rommel, wat een hele opluchting was; voor Natsumi voelden de afmetingen van de flat – de woonkamer plus keuken was ongeveer twaalf tatamimatten groot, met een aangrenzend driemats bijkeukentje, een zesmats Japanse kamer, en nog twee westerse kamers van respectievelijk zeven en acht matten – nogal luxe voor een gezin bestaande uit een echtpaar, een kind op de basisschool en een kleuter, maar de kinderen waren in hun sas vanwege het zwembadje in de binnentuin, waarin ze weliswaar niet konden zwemmen, maar dat toch groot genoeg was om in te poedelen, ze vonden het supercool, echt iets voor rijke mensen, en Natsumi beseftte ook wel dat ze er snel op uitgekeken zouden zijn en het stom zouden vinden, maar voor nu waren ze er helemaal tevreden mee; de achtmatskamer werd door haar man gebruikt als studeerkamer, maar

omdat de kinderen als ze naar de middelbare school gingen waarschijnlijk geen genoeg meer zouden nemen met een stapelbed in de kleinere kamer en ze ieder een eigen kamer zouden willen, konden ze tegen die tijd de studeerkamer vrijmaken en ze hadden het erover gehad dat haar man dan voortaan de bijkeuken – waar de wasmachine, de droger en de wasmand stonden en tegen de andere wand een bij een postorderbedrijf bestelde ondiepe opbergkast van multiplex met een coating van wit polyesterhars, die precies het hele muuropervlak vulde alsof hij op maat was gemaakt – als ‘studeerkamer’ zou gaan gebruiken, ook al wisten ze als het zover kwam niet waar ze de wasmachine, de droger en de voorraadkast – met daarin de stofzuiger en andere schoonmaakspullen, wasmiddelen, de voorraad aan ingeblikt voedsel en allerlei losse voorwerpen in verschillende soorten en maten – dan in hemelsnaam moesten laten, sterker nog, waar ze dan heen moesten met de vijf van staal en multiplex gemaakte boekenkasten die in de studeerkamer waren gepropt, het bureau en de computer, en de videocamera waarmee hij ooit enthousiast was begonnen met de bedoeling een ‘familiearchief’ bij te houden – een project waarmee hij, ofwel omdat hij erop uitgekeken was, of misschien omdat hij altijd al minder gevoel had gehad voor visuele dingen, was opgehouden, terwijl er alles bij elkaar nog geen tien uur aan beeld was overgebleven, vaak met de hoofden van de gefilmde personen er half af gesneden – en met het fitnesselastiek dat hij als student gebruikt had en het fitnessapparaat dat hij na hun verhuizing zonder te overleggen had gekocht, een

Super Gym DX (made in Taiwan), met een *twaalftraps instelbaar hydraulisch systeem*, dat *zichtbare vooruitgang* beloofde, door een *dagelijkse intensieve work-out bij je thuis, op elk gewenst moment, vergelijkbaar met een echte sportschool*. *Ideaal bij gebrek aan beweging, voor bodyshaping of conditieverbetering, bij dagelijks gebruik gegarandeerd een goed resultaat*; het toestel was niet zo duur, maar het woog dertig kilo, was een meter vijftien breed, een meter eenenzestig diep en een meter achtenveertig hoog, en Natsumi vroeg zich af wat ze ermee aan moesten, eigenlijk zou ze al die dingen het liefst morgen nog bij het grofvuil zetten, maar omdat ze er hoe dan ook pas over een jaar of vijf, zes serieus over hoefden na te denken, besloot ze dat het zonde van haar tijd was om zich daar nu al het hoofd over te breken, temeer omdat er zelfs in op zichzelf simpele berekeningen van de indeling van het appartement in combinatie met de afmetingen van de meubels zo gemakkelijk fouten slopen – denk je eindelijk alles passend te hebben, blijkt dat de deur naar binnen opengaat in plaats van naar buiten – en daarom besloot ze het uit haar hoofd te zetten.

Toen ze tegen haar man zei dat ze nog genoeg tijd hadden om erbij stil te staan als het eenmaal zover was, antwoordde hij vanaf de bank waar hij tv lag te kijken met een paar kussens onder zijn hoofd en zonder zijn ogen van het televisiescherm af te wenden ja, ja, dat zien we dan wel weer, waardoor ze een beetje nijdig op hem werd, maar omdat ze zelf eigenlijk ook vond dat het nu geen probleem was en dat ze er in de toekomst over na konden denken, besloot ze hem niet het ver-

wijt te maken dat hij zich er altijd zo gemakkelijk van afmaakte.

De keuken in hun nieuwe flat zag er zo nieuw uit dat ze het zonde vond om hem te gebruiken en ze kon het niet over haar hart verkrijgen om, bijvoorbeeld door te frituren, de met email en beige houtnerf helemaal in één stijl gehouden, in gloednieuwe staat verkerende inbouwkeuken vies te maken, ook al gaf haar dat als huisvrouw en als moeder een beetje een schuldgevoel, toch wilde ze geen eten klaarmaken waardoor de keuken vuil zou worden.

En stel dat ik wel thuis tempura zou maken, zei ze tegen haar man, ik bedoel, ook al zou ik bestuderen hoe het precies moet, dan zou ik me toch niet kunnen meten met een chef-kok in een echt tempurarestaurant? Ik ben maar een gewone huisvrouw die geen verstand heeft van hogere kookkunst, ik ben opgegroeid in een heel eenvoudig doorsneegezin, met een moeder die geen verstand had van verfijnd eten en die niet speciaal van koken hield, en zelfs als ik lekkere tempura kon maken, zou het dan niet gênant zijn als jij tegen je vrienden of je collega's zou zeggen die vrouw van mij die kan me toch lekkere tempura maken, het is gewoon zielig om daar zo onzinnig over op te scheppen.

Blijkbaar drong het toen tot hem door, want hij knikte verwoed en zei nu je het zegt... ik heb het idee dat veel mannen die opscheppen over de kookkunst van hun vrouw van die slappelingen zijn die, terwijl ze in hun jonge jaren broedmager waren, nu op middelbare leeftijd zo vet zijn geworden als waterzwijnen, zodat hun toch al niet zo indrukwekkende piemel er

extra klein uitziert wanneer ze in hun blootje staan, ik weet niet of het waar is, maar mannen die opscheppen dat hun vrouw geweldig kan koken zijn als je er goed over nadenkt van die types die, in oralefasetermen gesproken, onder de plak zitten bij hun vrouw en die een soort moeder-kindrelatie met haar hebben, wat trouwens typisch is voor Japanse mannen, zei hij vol overtuiging. De kinderen klaagden niet, ook niet over kant-en-klare katsu of tempura uit de supermarkt die in de magnetron was opgewarmd, ze wisten heus wel dat zulke dingen op een andere manier gegeten werden dan iets wat je zelf met zorg had klaargemaakt, ze hadden een subtiel gevoel voor smaak en konden echt wel proeven of iets lekker was of niet, en zolang je ze maaltijden voorzette die ze zelf konden beoordelen, was het niet erg als je af en toe een beetje gemakzuchtig was en bovendien, gefrituurde gerechten bevatten nu eenmaal veel vet, en zodra je aan die smaak gewend was, kreeg je het gevoel dat eten zonder vet iets miste, ze had in een artikel over diëten in een tijdschrift gelezen dat het een soort verslaving was, net als roken en alcohol en drugs, en uiteraard was het belangrijk voor haar man om gezond te eten en natuurlijk ook voor haar kinderen, te veel vet was op den duur niet goed voor je, daarom maakte ze geen gefrituurde gerechten, en als er af en toe toch tonkatsu, kroketjes, tempura of gefrituurde kip van de supermarkt of van de slager op tafel stonden, dan hadden haar man en kinderen daar geen problemen mee.